

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД БАЊА ЛУКА
Милоша Обилића 39 Бања Лука, Тел/фак. 051/430-110, 051/430-100
[e-mail:pedagoski.zavod@rpz-rs.org](mailto:pedagoski.zavod@rpz-rs.org)

Број: 07/2.01/01-614-98/08
Бања Лука: 10.09. 2008. године

УПУСТВО **За наставнике разредне наставе**

На основу групног савјтодавно-инструктивног рада предлажем сљедеће упуство наставницима разредне наставе

1. Неуједначен начин и приступ у реализацији наставним програмом предвиђених садржаја крије се у недовољној припремљености наставника за рад. Није ријетка појава да наставник ради оно што сматра да најбоље зна без обзира на индивидуалне потребе ученика. Настава и просец учења морају бити осмишљени и добро планирани. Наставник када приступа планирању, требао би да има јасну слику о предусловима за наставу и учење, познавати особине разреда, као и сваког ученика појединачно. Програмске садржаје, циљеве, задатке и очекиване исходе учења планирати уважавајући индивидуалне потребе ученика. Код дидактичко-методичког осмишљавања наставног процеса наставник треба да води рачуна и о властитим компетенцијама, како би могао постављене циљеве остварити. Наставник би треба да обрати пажњу на логичко повезивање циља и очекиваних исхода који се не односе само на знање, него на умијења, ставове, вриједности које ученици треба да усвоје или развију о односу на властите индивидуалне карактеристике.

У педагошкој пракси показала се као успјешна настава организована у малим групама. Наставник може да користи различите модалитете рада у малој групи. Ако наставник одлучи да групе формира према врсти радног задатка групни рад је двојак: а) групе које раде исти задатак б) групе раде различите задатке. Рад на истом задатку дјелује подстицајно на ученике, развија такмичарски дух. Групе могу добити различити задатке када се реализују сложенији садржаји, а на крају часа се ради синтеза групног рада. Групе формиране према одређеном задатку, добар је предуслов за успјешно реализован постављени циљ.

Када програмира рада наставник би требао да води рачуна о тежини садржаја, нивоу и дубини садржаја. Дидактичко -методички осмислити рад да одражава и способност мишљења вишег реда (дивергентно мишљење).

Рјешавање проблема и примјена наученог треба да су окосница рада (центар рада).Током рада стварати пријатну атмосферу. У раду ученике не треба временски ограничавати, временско ограничење успорава мисаоне токове.

Ученике стално подстицати да истражују, експериментишу,наслућују и да погађају.У раду храбрити ученике да развијају и користе своју индивидуалну снагу до максимума. Његовати исправан педагошки став.Ученици и наставници могу битно да утичу једни на друге.

У подручју декларације Париске конференције о образовању,право на учење данас не треба узимати само као право да се чита и пише(сабира, рачуна, учи ...)већ и право да се:

Пита и анализира.

Да се замишља и ствара.

Да се тумачи свој властити свијет,

Да се развијају индивидуалне и колективне способности.

Да би наставник могао да оствари овакве циљеве у школи и свом раду требало би мијењати методе рада са ученицима, облике рада, наставна средства, креирати радни простор...

Предуслов за постизање квалитета васпитно-образовног процеса јесте одговарајућа евалуација и самоевалуација.Било би добро да наставници изврше евалуацију наставног рада заједно са ученицима.

Стручни активи који сачињавају наставници истог разреда могу извршити евалуацију у оквиру предмета или појединих програмских садржаја.

2.У циљу објективнијег праћење, вредновање и оцјењивање развијати критерије који ће уважавати индивидуалне разлике и способности ученика.

Користити различите инструменте за праћење и мјерење постигнућа ученика(пет минутна провјеравање, задатке објективног типа, скале процјена ефикасности властитог рада и ефикасности рада ученика).Код избора и формулације задатака за испитивање нивоа постигнућа ученика наставник треба тачно да зна на које очекиване исходе се задатак односи.

3. Наставни рад у комбинованом одјељењу је сам по себи сложен,без обзира да ли је комбинација од два,три или више одјељења (неподијељена школа).Сложеност је присутна у свим фазама наставног рада.Наставник планира наизмјенично директан и самосталан рад ученика.

Директан рад зависи од планирања рада и садржаја рада.Наставник може:

-планирати да за исти наставни час ради различите наставне предмете за сваки разред,

-исте наставне предмете за све разреде.

Заједнички садржаји рада диктирају директан рад наставника са свим ученицима свих разреда нпр. увод у самостално читање, усмено изражавање, ликовно изражавање и слични садржаји

-припремање и посјета различитим мјестима у друштвеној заједници.

Припремање и учествовање на пригодним манифестацијама , приредбама и слично,рад у одјељенској заједници.

У раду наставник може да користи следеће методе за заједничке активности: вербално-текстуалне:наставничково излагање, ученичко излагање ,разговори,читање штампаног текста и радова ученика и слично.

-На квалитет рада и ангажованости ученика утичу и доборо припремљени и осмишљени задаци за самосталан рад ученика.

4.Директори школа које раде у лошим условима у наредном периоду треба да остваре интензивнију сарадњу са Министарством просвјете и културе Републике Српске,локалном заједницом.

Педагошко –психолошка служба у сарадњи са активом наставника разредне наставе треба да се ангажује на осмишљавању квалитетних програма индивидуалног стучног усавршавања.

Стручна помоћ је неопходна наставницима разредне наставе који у одјељењу имају дјецу са посебним потребама . Стручни тим школе треба да ради на осмишљававању индивидуализованих програма за свако појединачно дијете.Обавезно укључити родитеља у тим.

Стручни савјетник за разредну наставу
Славица Видаковић